

Μαθηματικά Θετικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης

Θέμα Α

Α1. Σελ 253

Α2. Σελ 191

Α3. Σελ 150

- Α4. α. Σ
 β. Σ
 γ. Λ
 δ. Λ
 ε. Λ

Θέμα Β

Β1. Είναι

$$\begin{aligned} |z-1|^2 + |z+1|^2 = 4 &\Leftrightarrow (z-1)(\overline{z-1}) + (z+1)(\overline{z+1}) = 4 \Leftrightarrow \\ (z-1)(\overline{z}-1) + (z+1)(\overline{z}+1) = 4 &\Leftrightarrow z \cdot \overline{z} - z - \overline{z} + 1 + z \cdot \overline{z} + z + \overline{z} + 1 = 4 \Leftrightarrow \\ 2z \cdot \overline{z} = 2 &\Leftrightarrow |z|^2 = 1 \Leftrightarrow |z| = 1 \end{aligned}$$

Άρα ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών z είναι ο μοναδιαίος κύκλος.

Β2. Είναι

$$\begin{aligned} |z_1 - z_2|^2 = \sqrt{2}^2 &\Leftrightarrow (z_1 - z_2)(\overline{z_1 - z_2}) = 2 \Leftrightarrow (z_1 - z_2)(\overline{z_1} - \overline{z_2}) = 2 \Leftrightarrow \\ z_1 \overline{z_1} - z_1 \overline{z_2} - z_2 \overline{z_1} + z_2 \overline{z_2} = 2 &\Leftrightarrow |z_1|^2 - z_1 \overline{z_2} - z_2 \overline{z_1} + |z_2|^2 = 2 \Leftrightarrow \\ -z_1 \overline{z_2} - z_2 \overline{z_1} = 0 &\Leftrightarrow z_1 \overline{z_2} + z_2 \overline{z_1} = 0 \quad (1) \end{aligned}$$

Επίσης

$$\begin{aligned} |z_1 + z_2|^2 &= (z_1 + z_2)(\overline{z_1 + z_2}) = (z_1 + z_2)(\overline{z_1} + \overline{z_2}) = \\ z_1 \overline{z_1} + z_1 \overline{z_2} + z_2 \overline{z_1} + z_2 \overline{z_2} &= |z_1|^2 + z_1 \overline{z_2} + z_2 \overline{z_1} + |z_2|^2 = \\ 2 + z_1 \overline{z_2} + z_2 \overline{z_1} &\stackrel{(1)}{=} 2 + 0 = 2 \end{aligned}$$

Άρα $|z_1 + z_2| = \sqrt{2}$.

Β3. Έχουμε

$$\begin{aligned} |w - 5\overline{w}| = 12 &\Leftrightarrow |w - 5\overline{w}|^2 = 12^2 \Leftrightarrow (w - 5\overline{w})(\overline{w} - 5w) = 144 \Leftrightarrow \\ \overline{w}w - 5w^2 - 5\overline{w}^2 + 25\overline{w}w &= 144 \Leftrightarrow 26|w|^2 - 5(w^2 + \overline{w}^2) = 144 \quad (2) \end{aligned}$$

Για $w = x + yi$, με $x, y \in \mathbb{R}$ η (2) ισοδύναμα γίνεται:

$$\begin{aligned} 26(x^2 + y^2) - 5[(x + yi)^2 + (x - yi)^2] &= 144 \Leftrightarrow \\ 26x^2 + 26y^2 - 5(x^2 + 2xyi + (yi)^2 + x^2 - 2xyi + (yi)^2) &= 144 \Leftrightarrow \\ 26x^2 + 26y^2 - 5x^2 + 5y^2 - 5x^2 + 5y^2 &= 144 \Leftrightarrow 16x^2 + 36y^2 = 144 \Leftrightarrow \end{aligned}$$

$$\frac{16x^2}{144} + \frac{36y^2}{144} = \frac{144}{144} \Leftrightarrow \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1 \Leftrightarrow \frac{x^2}{3^2} + \frac{y^2}{2^2} = 1$$

Άρα η έλλειψη έχει $\alpha=3$ και $\beta=2$, οπότε

$$|w|_{\min} = \beta = 2, |w|_{\max} = \alpha = 3$$

$$\mathbf{B4.} |z-w| \leq |z| + |w| \leq 1 + |w|_{\max} = 1 + 3 = 4$$

$$\text{Επίσης } |z-w| \geq \left| |z| - |w| \right| = |w| - |z| \geq |w|_{\min} - |z| = 2 - 1 = 1$$

Θέμα Γ

Η συνάρτηση f , είναι δυο φορές παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με

$$f'(x) = \ln x + 1 - \frac{1}{x}$$

και

$$f''(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}$$

Παρατηρώ ότι $f'(1) = 0$ και αφού $f''(x) > 0$ για κάθε $x > 0$ η f' θα είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$ και η ρίζα της $x=1$ είναι μοναδική. Έχουμε:

$$\bullet \quad 0 < x < 1 \Rightarrow \overset{f' \nearrow}{f'(x)} < 1 \Rightarrow f'(x) < f'(1) \Rightarrow f'(x) < 0 \quad \text{και}$$

$$\bullet \quad x > 1 \Rightarrow \overset{f' \nearrow}{f'(x)} > 1 \Rightarrow f'(x) > f'(1) \Rightarrow f'(x) > 0 \quad \text{και}$$

Έχουμε επομένως τον παρακάτω πίνακα μεταβολών

x	0	1	$+\infty$	
$f'(x)$		+	0	-
$f(x)$			-1	
			min	

Άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(0, 1]$ και είναι γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$

Είναι

$$f(1) = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$$

Άρα $f((0, 1]) = [-1, +\infty)$ και $f([1, +\infty)) = [-1, +\infty)$, Άρα το σύνολο τιμών θα είναι το

$$f((0, +\infty)) = [-1, +\infty).$$

$$\mathbf{\Gamma 2.} \quad x^{x-1} = e^{2013}, x > 0.$$

$$(x-1) \ln x = 2013 \Leftrightarrow (x-1) \ln x - 1 = 2012 \Leftrightarrow f(x) = 2012$$

Είναι $2012 \in f((0, 1])$, άρα η $f(x) = 2012$ έχει μια τουλάχιστον θετική ρίζα στο $(0, 1)$

και αφού η f γνησίως φθίνουσα θα είναι μοναδική.

Είναι $2012 \in f([1, +\infty))$, άρα η $f(x) = 2012$ έχει μια τουλάχιστον θετική ρίζα στο $(1, +\infty)$ και αφού η f γνησίως αύξουσα θα είναι μοναδική.

Γ3. Έστω $g(x) = f'(x) + f(x) - 2012$ που είναι συνεχής στο $[x_1, x_2]$, όπου $x_1 \in (0, 1)$ και $x_2 \in (1, +\infty)$.

με

$$\begin{aligned} g(x_1) &= f'(x_1) + 2012 - 2012 = f'(x_1) < 0 \\ g(x_2) &= f'(x_2) + 2012 - 2012 = f'(x_2) > 0 \end{aligned}$$

Άρα $g(x_1)g(x_2) < 0$. Από Θ Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε $g(x_0) = 0 \Leftrightarrow f'(x_0) + f(x_0) = 2012$.

Γ4. Είναι $g(x) = f(x) + 1$, άρα $g(x) = (x-1)\ln x$, $x > 0$.

Είναι $f(x) \geq -1 \Leftrightarrow f(x) + 1 \geq 0 \Leftrightarrow g(x) \geq 0$ και $g(x) = 0 \Leftrightarrow x = 1$ μοναδική ρίζα

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= \int_1^e g(x) dx = \\ &= \int_1^e (x-1)\ln x dx = \int_1^e \left(\frac{x^2}{2} - x\right)' \ln x dx = \left[\left(\frac{x^2}{2} - x\right) \ln x\right]_1^e - \int_1^e \left(\frac{x^2}{2} - x\right) \frac{1}{x} dx \\ &= \left(\frac{e^2}{2} - e\right) - \int_1^e \left(\frac{x}{2} - 1\right) dx = \left(\frac{e^2}{2} - e\right) - \left[\frac{x^2}{4} - x\right]_1^e = \\ &= \left(\frac{e^2}{2} - e\right) - \left(\frac{e^2}{4} - e - \frac{1}{4} + 1\right) = \frac{e^2 - 3}{4} \tau\mu \end{aligned}$$

Θέμα Δ

Δ1. Αν $h(x) = \int_1^{x^2-x+1} f(t) dt - \frac{x-x^2}{e}$ με $x \in (0, +\infty)$, αφού $x^2 - x + 1 > 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$ διότι $\Delta < 0$.

Η f συνεχής στο $(0, +\infty)$ άρα $\int_1^x f(t) dt$ παραγωγίσιμη και αφού η $x^2 - x + 1$ είναι παραγωγίσιμη η $\int_1^{x^2-x+1} f(t) dt$ θα είναι παραγωγίσιμη ως σύνθεση παραγωγίσιμων.

Οπότε η h είναι παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με

$$h'(x) = f(x^2 - x + 1)(2x - 1) - \frac{1 - 2x}{e}$$

Αφού $h(x) \geq 0 \Leftrightarrow h(x) \geq h(1)$ στο $x=1$ η h παρουσιάζει ελάχιστο, οπότε από το Θ. Fermat θα είναι:

$$h'(1) = 0 \Leftrightarrow f(1) - \frac{1-2}{e} = 0 \Leftrightarrow f(1) = -\frac{1}{e} < 0$$

Επομένως αφού $f(x) \neq 0$ και συνεχής θα διατηρεί πρόσημο και αφού $f(1) < 0$ θα είναι $f(x) < 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$. Έτσι $|f(x)| = -f(x)$.

Αν $\varphi(x) = \ln x - x$, $x > 0$, θα είναι

$$\begin{aligned}\varphi'(x) &= \frac{1}{x} - 1 = \frac{1-x}{x} \\ \varphi'(x) \geq 0 &\Leftrightarrow \frac{1-x}{x} \geq 0 \stackrel{x>0}{\Leftrightarrow} x \leq 1\end{aligned}$$

Άρα είναι $\varphi'(x) > 0$ στο $(0,1)$, άρα φ γν. αύξουσα στο $(0,1]$ και

$\varphi'(x) < 0$ στο $(1, +\infty)$, άρα φ γν. φθίνουσα στο $[1, +\infty)$ και έχει μέγιστο για $x=1$, άρα

$$\varphi(x) \leq \varphi(1) = -1 \Leftrightarrow \ln x - x < -1 < 0.$$

Οπότε αφού $|f(x)| = -f(x)$ έχουμε

$$\ln x - x = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right) f(x) \Leftrightarrow f(x) = \frac{\ln x - x}{\left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right)}$$

Οπότε $\ln x - x$ συνεχής και παραγωγίσιμη άρα και $\frac{\ln t - t}{f(t)}$ συνεχής οπότε $\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt$ παραγωγίσιμη. Επομένως f παραγωγίσιμη ως ηλίκο παραγωγίσιμων.

Άρα είναι

$$\ln x - x = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right) f(x) \Leftrightarrow \frac{\ln x - x}{f(x)} = \int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e$$

Παραγωγίζοντας έχουμε $\left(\frac{\ln x - x}{f(x)} \right)' = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \right)'$ άρα

$$\left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right)' = \frac{\ln x - x}{f(x)} \Leftrightarrow \left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right)' = 1 \Leftrightarrow \left(\ln\left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right)\right)' = 1$$

Άρα υπάρχει $c \in \mathbb{R}$ ώστε για κάθε $x \in (0, +\infty)$ να ισχύει

$$\ln\left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right) = x + c \Leftrightarrow \frac{\ln x - x}{f(x)} = e^{x+c} \Leftrightarrow f(x) = \frac{\ln x - x}{e^{x+c}}$$

$$f(1) = -\frac{1}{e} \Leftrightarrow \frac{\ln 1 - 1}{e^{1+c}} = -\frac{1}{e} \Leftrightarrow e = e^{1+c} \Leftrightarrow c = 0.$$

Δηλαδή $f(x) = e^{-x}(\ln x - x), x > 0$

Δ2. Αφού $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = -\infty$ θα είναι $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{f(x)} = 0$.

Οπότε αν $u = \frac{1}{f(x)}$ τότε

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \left(f(x)^2 \eta\mu \frac{1}{f(x)} - f(x) \right) = \lim_{u \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{u^2} \eta\mu u - \frac{1}{u} \right) = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\eta\mu u - u}{u^2} \stackrel{DHH}{=} \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\sigma\upsilon\nu u - 1}{2u} = 0$$

Δ3. Είναι $F'(x) = f(x) < 0$ από Δ1.

$$\begin{aligned} F''(x) &= f'(x) = (e^{-x}(\ln x - x))' = -e^{-x}(\ln x - x) + e^{-x}\left(\frac{1}{x} - 1\right) \\ &= e^{-x}\left(-\ln x + x + \frac{1}{x} - 1\right) > 0 \end{aligned}$$

Άρα η F κυρτή

Στο $[x, 2x]$ η F είναι συνεχής και παραγωγίσιμη άρα Θ.Μ.Τ υπάρχει

$$\xi_1 \in (x, 2x) \text{ τ.ω } F'(\xi_1) = \frac{F(2x) - F(x)}{2x - x} = \frac{F(2x) - F(x)}{x}$$

Όμοια από Θ.Μ.Τ στο $[2x, 3x]$ υπάρχει

$$\xi_2 \in (2x, 3x) \text{ τ.ω } F'(\xi_2) = \frac{F(3x) - F(2x)}{3x - 2x} = \frac{F(3x) - F(2x)}{x}$$

Η F είναι κυρτή οπότε η F' είναι γνησίως αύξουσα. Ισχύει

$$\begin{aligned}
 x < \xi_1 < 2x < \xi_2 < 3x \\
 F'(\xi_1) < F'(\xi_2) \\
 \frac{F(2x) - F(x)}{x} < \frac{F(3x) - F(2x)}{x} \\
 F(2x) - F(x) < F(3x) - F(2x) \\
 2F(2x) < F(x) + F(3x)
 \end{aligned}$$

Δ4. Είναι $g(x) = F(\beta) + F(3\beta) - 2F(x)$, ορισμένη και συνεχής στο $[\beta, 2\beta]$, αφού η F είναι παραγωγίσιμη το $(0, +\infty)$ και

$$\begin{aligned}
 g(\beta) &= -F(\beta) + F(3\beta) < 0 \quad (*) \\
 g(3\beta) &= F(\beta) + F(3\beta) - 2F(2\beta) > 0 \quad (\text{από } \Delta 3.)
 \end{aligned}$$

άρα $g(\beta) \cdot g(3\beta) < 0$

(*) Διότι η F είναι γνησίως φθίνουσα γιατί $F'(x) = f(x) < 0$

άρα $\beta < 3\beta$ άρα $F(\beta) > F(3\beta) \Leftrightarrow F(3\beta) - F(\beta) < 0$

Άρα από Θ Bolzano υπάρχει $\xi \in (\beta, 2\beta)$ έτσι ώστε

$$g(\xi) = 0 \Leftrightarrow F(\beta) + F(3\beta) = 2F(\xi) \text{ και αφού η } F \text{ γνησίως φθίνουσα είναι μοναδική.}$$